



**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Apollinis laurus, Cygnus, Tripus, Crines, aurati, Taurus victima, Ara in Delo, Parnassi juga, Arcus & sagittæ.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

In Cyntho etiam monte insulæ Deli (ubi natus est, & unde nominatur *Cynthius*, ac soror ejus *Cynthia*) frequens esse fertur. Testatur *Maro* 4. *Æneid*.

Ipse jugis Cynthi graditur, mollique fluentem
Fronde premit crinem fingens, atque implicat auro:
Tela sonant humeris.

Ethica.

I. (a) Apollini dicata *Laurus* est, doctorum præmium & decus frontium. Dicitur perpetuâ gaudere iuventâ, quia *Literæ* nunquam senescunt, & viri Apollinei etiam post fata vivunt. (b) Quid quod *Pœsis* requirat ingenium vivax, & vegetum, alacre, floridum. Eidem *Cygnus* sacer est, quia divinat & vaticinatur, quando moriturus sit; quasi providendo, quid in morte boni sit, ut loquitur *Tullius* 1. *Tuscul.* quæst. Hoc sapientes & virtute præstantes viri (qui per Apollinem denotantur) faciunt; illi namque bona nixi conscientiam neque recusant vivere, neque timent mori. Et quia *Apollo* ab augurando celebratur, merito sapientes viros dixeris *Augures*, quibus, quæ indoctis videntur fortuita, sunt jam antè prævisa & præcauta, dum ex antecedentibus eventus futurorum, progressiones, & causas cognoscunt. Inter *fana* Apollini consecrata, opulentissimum fuit olim ac religiosissimum *Delphicum*; cuius vaticinatio. (c) *Tripus* Musarum etiam tironibus notus est, qui fortuito à piscatoribus reti attractus ex undis, monitu Oraculi sapientissimo omnium erat offerendus. Itaque *Tripus* ille aureus initio ad *Thaletem* Milesium, unum ex septem Græciæ sapientibus defertur, quem ille ad *Biantem*, ut se sapientiore remisit: ab hoc rursus eodem pacto ad alios transmissus est, donec ad *Thaletem* denuo rediret, qui eum Apollini *Delphico* consecravit; ex quo deinde *Deus* tam certa responsa reddidit, ut in proverbium abierit: *ex tripode*, quidquid vehementer erat verum atque indubitatum. Hinc intelligas, quanta æstimatio sit viri sapientiæ pollentis, qui *tripode* dignus habetur; & quam pulchrè modestia cum doctrina societur; quam ob causam *Pythagoras* non *Sophus*, sed *Philosophus*, hoc est, amator sapientiæ voluit appellari.

(d) Neque frustra auro *crines* implicat *Apollo*: nam sæpè comitantur Sapientem *Opes*. Testes sunt *Seneca Philosophus*, *Plinius*, *Æsopus* tragædus, aliique sexcenti. De Sapientia *Salomon* 3. *Prov. in sinistrâ*

(a) *Apollinis laurus.* (b) *Cygnus.* (c) *Tripus.* (d) *Auratis crines.*

nistra illius divitiæ. Et Sap. 8. Si divitiæ appetantur in vita, quid sapientia locupletius, quæ operatur omnia? etiam divitiæ, ut in Salomone apparuit. Horatius in epist. ad Mecœnat.

Ad summum sapiens uno minor est Jove, dives,
Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum.

Consonat Siracides c. 7. *utilior est sapientia cum divitiis.* Certè, quem diximus, Pythagoras, ob insignem sapientiam aureâ coronâ redimiri solitus est. Ælian. lib. 12. c. 32. Quod si aliquando contrarium accidat, & pauper Aristoteles cogatur *ire pedibus*, id non Liberalium Artium culpa, sed Illiberalium temporum crimen est. Martialis lib. 8.

Sint Mecœnates, non deerunt, Flacce, Marones.

Ipsè quoque Apollo aliquando magnas in angustias coniectus est, cum Gigantibus calum oppugnantibus olympum terrâ vertere, & Admeti Regis Thessaliæ armenta pascere cogebatur. Etiam hoc observandum, quod Apollini mactetur *taurus*, unde Anchises apud Virgilium è navî exscendens in ipso Cretæ insulæ littore

----- meritos Superis mactavit honores,

Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo.

(e) Cur *taurum*? Laboriosum est animal. Bovillo capite laborem designari, Pierius docet; hinc illo, tanquam fulcimento trabes sustententur, ea frontis & gutturis specie, quæ nixum & conatum, hoc est, tolerantia, laborisque significatum refert. Quæ de causa à Tyriis Carthaginem ædificare aggressis, intermissum est opus ob caput taurinum inventum; itaque mœnia cœptæ urbis aliò translata; videbatur enim ostentum illud nihil nisi laborem & anxietatem minitari; aliò verò locò fodientes, cum caput equi invenissent, læti, alacresque illud belli ac fortitudinis signum accepere. Nimiùm sapientia multo labore, sudorèque constat: hinc viri litterati plerumque sunt pallidi & *νακωσ-μαχοι*. Jobus ait c. 28. *Sapientia ubi invenitur, & quis est locus intelligentiæ? Nescit homo pretium ejus; nec invenitur in terra suaviter viventium.*

Præterea per bovillum caput trabi suppositum intelligas, viros sapientes ac doctos columnam esse & columnen reipublicæ, quam sustentant & conservant. Divinus certè Plato dicebat, tum demum Respublicas beatas fore, cum eas aut Philosophi cœpissent regere, aut qui regerent, philosophari. Atque ut Milo, Strabone teste, cum in contubernio Philosophorum esset, minitantis ruinam columnæ locum subiit ei

A a a a

huc-

(e) *Taurus* victima Apollinis cur.

succollando: eaque ratione & reliquos servavit omnes, & seipsum incolumem subduxit: ita par est Principes facere, remque litterariam auctoritate ac liberalitate sustentare ac tueri. Et hæc de tauro Apollini sacrificato. (f) Sed cur in insula Delo, ubi magna religione Deus hic colebatur, nullum immolabatur animal, ne sanguine aspergeretur ara, statuente sic Pythagora? quod Cicero asserit lib. 3. de Nat. Deor. quò significetur, mitia esse sapientiæ studia, & multum à feritate ac inhumanitate remota. Cur verò *montes* inhabitet Apollo, diximus, cum de Musis ageremus. (g) Duo *Parnassi* juga indicant doctrinæ jungendam esse virtutem: per hæc fit ascensus in astra. (h) Apollinis *arcus* & *sagitta* quid sunt aliud, quàm ingenium subtile, exacutum, & quod celerissimas habeat motiones ad inveniendum & excogitandum: quòdque pennati teli instar volet per ora virum, & mirabilem vim habeat penetrandi animos? Apollo dum suavitate *lyræ* lapides permovet, ut ad constructionem Troiæ coirent ultro (id quod etiam de citharædo Amphione, Thebarum Conditore memoravimus) denotat, altissima queque mœnia, qualia Troiana fuerunt, animorum concordia (quæ per contemperatas & consonantes *lyræ* chordas intelligitur) exstrui, firmari, defendi. At *Laomedontis* pactam mercedem abnegantis perjurium, perfidos & ingratos designat mortales, qui vel à fide data turpissimè resiliunt; vel malam gratiam referunt iis, quorum consilio, prudentiâ, ope ad magnos honores ac fortunas sunt provecti. De Apolline Venusinus Lyricus lib. 2. Od. 10. canit:

----- quondam citharâ tacentem

Suscitat Musam, neque semper arcum

Tendit Apollo.

Amant alterna Camæne; omnes quandoque nervi contendendi in litterarum studiis, aliquando laxandi & honestis lufibus remittendi. Cæterum *Pæan* est cantilena, quæ Apollini cantatur, vel implorando auxilium, ut imminens malum divertat: vel solvendo grates ob acceptum beneficium, dicitur à *παύω* quiesco, quasi *πρωάω*, dum quiescit malum, sedatur, desinit. Notent hoc Alumni Musarum, & sapius sacratiorem præana canant, hoc est, studiorum auspiciam ducant ab invocatione divini auxilii, finiântque cum gratiarum laude: quia, ut sacer paroemiographus loquitur, *Dominus dat Sapientiam: & ex ore ejus prudentia & scientia.* Prov. 2.

II. (i)

(f) Ara in Delo insula. (g) Duo Parnassi juga. (h) Apollinis arcus & sagitta.